

Naziv Ugovora: Lov na znanje
Kodni broj: UP-02.1.2.01.00668

Lov na znanje

UP.02.1.2.01.0068

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda

Europska unija
"Zajedno do fondova EU"

EUROPSKI STRUKTURNI
I INVESTICIJSKI FONDOVI

E
S
F
UČINKOVITI
LJUDSKI
POTENCIJALI

PROJEKTI KONZORCIJ

Nositelj: Lovačka
udruga Benkovac

Partner: Agencija za
ruralni razvoj Zadarske
županije AGRRA

Šljuka bena (*Scolopax rusticola*)

Šljuka bena (*Scolopax rusticola*)

Klasifikacija

- Šljuka bena je svrstana u razred Ptica (Aves), podrazred Grebenki (Neognathe), red Vivčarica (Charadriiformes) i porodicu Šljukarica (Scolopacidae)
- Potporodica šljuka ima devet rodova od kojih su važniji žalari, prutke, muljače, pozviždači i šljuke
- Prema važećem zakonu samo šljuka bena (*Scolopax rusticola*) i šljuka kokošica (*Gallinago gallinago*) spadaju u pernatu divljač, dok su sve ostale vrste iz potporodice Scolopacinae zaštićene zakonom

LOV NA ZNANJE

Šljuka bena (*Scolopax rusticola*)

Rasprostranjenost

- Šljuka bena, zvana još i šumska šljuka ili kulik je najveća od svih šljuka koje se kod nas pojavljuju
- Bena je klasična selica koja se u našim krajevima u pravilu ne zadržava, nego je zamjećujemo u vrijeme proljetne i jesenske seobe kada prolazi preko teritorija RH-a
- Šljuke dva puta godišnje prelijeću našu zemlju - u proljeće (tzv. proljetni prelet) kada odlaze na sjever gdje se gnijezde
- Tijekom proljetnog preleta šljuke se sparuju i često izvode svoj svadbeni ples

Šljuka bena (*Scolopax rusticola*)

Rasprostranjenost

- Područje gniježdenja šljuka je vrlo široko, od Velike Britanije na zapadu pa sve do japanskih otoka na istoku
- Ponekad se znade dogoditi da pokoja šljuka napravi gnijezdo i na našem tlu, a ako se šljuke i odluče na takvu iznimku uvijek za gniježđenje biraju gorske predjele
- Kada najtopliji dio godine završi šljuke kreću u svoj jesenski prelet, kada se sa sjevera vraćaju u južne krajeve gdje prezime
- Najčešće za prezimljavanje biraju područja uz Sredozemno i Crno more

Šljuka bena (*Scolopax rusticola*)

Izgled i građa tijela

- Odrasle jedinke šljuke bene narastu u dužinu u prosjeku 26 do 28 cm, a kapitalni primjerci mogu biti dugački i preko 30 cm
- Od ukupne dužine tijela na rep otpada oko 8 cm, a otprilike jednake dužine je i kljun, koji je ravan, tanak te pri vrhu blago zašiljen i nešto tamnije pigmentiran
- Raskriljena šljuka mjeri u prosjeku 60 cm, a raspon može biti i veći (maksimalno 70 cm)
- Dok su joj krila priljubljena uz tijelo ne odaju svoju pravu veličinu i snagu, no tek kada se rašire postaje jasno zašto je šljuka tako vješt i ustrajan letač, koji može u tijeku jednog dana prevaliti vrlo velike razdaljine

Šljuka bena (*Scolopax rusticola*)

Izgled i građa tijela

- Bena u prosjeku teži 300 do 350 grama, a težina odrasli jedinki varira od 220 do 450 grama
- Upravo zbog značajnih razlika u težini i veličini postojale su teorije o različitim podvrstama, no spomenute varijacije pojavljuju se prvenstveno zbog različitih uvjeta staništa, klimatskih prilika, dužine seobe, nemogućnosti kvalitetne prehrane, a svakako ne zbog genetskih razlika

Šljuka bena (*Scolopax rusticola*)

Izgled i građa tijela

- Šljuka je po leđima hrđasto-kestenaste, a po trbuhu pepeljasto-hrđave boje, s tamnijim nepravilno raspoređenim pjegama i prugama
- Svojim perjem nalikuje šumskoj zemlji i suhom lišću i zbog te 'prirodne kamuflaže' na tlu ju je vrlo teško opaziti
- Perje glave s prednje strane je nešto svjetlije, dok je tjemenski dio tamniji sa izraženim poprečnim tamnosmeđim prugama koje se protežu do zatiljka

Šljuka bena (*Scolopax rusticola*)

Izgled i građa tijela

- Pored dugačkog kljuna na glavi se dobro uočavaju dva krupna i crna oka
- Specifičan bočni položaj očiju omogućava šljukama vrlo dobar pregled okoline

Šljuka bena (*Scolopax rusticola*)

Način života i ishrana

- Seli se u pravcu sjever-jug
- Velika su kolebanja u brojnosti po pojedinim godinama
- Dolazi u ožujku i travnju, a vraća se u studenom, zavisno o vremenu nastupa zime
- Sele se isključivo noću, bez obzira na vremenske prilike i mjesečinu
- Uglavnom lete pojedinačno ili u manjim jatima do 6 ptica, visina leta kreće se od nekoliko metara pa do nekoliko stotina metara
- Brzina leta je 50-60 km/h, a za jednu noć prijeđu udaljenost od 300 do 500 km
- Hrani se isključivo životinjskom hranom: gliste, crvi, ličinke, kukci a iznimno bobice i jagode raznog bilja
- Zbog hrane koju traži duboko u zemlji najradije se zadržava na vlažnim terenima

Šljuka bena (*Scolopax rusticola*)

Način života i ishrana

- Šljuka bena danju obitava po šumama i lugovima, a noću odlazi na polja, livade, pašnjake i oranice
- Nikad ne sjeda na drveće, nego je uvijek prilegnuta na zemlji
- Leti samo noću te u sumrak i svitanje, a danju se diže s tla samo kad je na to primorana
- Najviše voli mirne i vlažne šumske predjele u kojima je tlo prikriveno šušnjem ili mahovinom
- U potrazi za hranom kljunom prevrće šušanj te buši zemlju i stočne balege
- Pri potrazi za hranom služi se svojim razvijenim osjetilima, a osobito opipom te sluhom, kojim otkriva i najtiše kretanje gujavica i kukaca
- Dnevno jednoj šljuki beni treba 100 do 150 grama gujavica i drugih kukaca

Šljuka bena (*Scolopax rusticola*)

Razmnožavanje

- Pari se prvi put u ožujku i travnju a drugi puta u lipnju
- U proljeće ih razvijena jaja prisile na leženje u nas
- U vrijeme parenja izvode svadbeni let, a pri tome se glasaju glasnim kvorkanjem i piskanjem
- Taj let vrše pred sumrak i zovemo ga večernjim preletom

Šljuka bena (*Scolopax rusticola*)

Razmnožavanje

- Gnijezdi se na zemlji i snese 4-5 jaja na kojima sjedi 18 dana (17-21)
- Mladi su potrkušci, žute su boje sa smeđim prugama
- Nakon dva tjedna već polijeću, a nakon tri već sasvim dobro lete
- Sa 5-6 tjedana razdvajaju se od majke
- Žive u sezonskom jednoženstvu
- Za opasnosti ženke prenose nejake mlade na sigurnije mjesto

Šljuka bena (*Scolopax rusticola*)

Neprijatelji i bolesti

- Neprijatelji su joj lasica, tvor, lisica, jastreb kokošar, kobac, sove i drugo
- Zbog svojih iznimno razvijenih osjetila, boje perja potpuno prilagođene okolini i nevjerojatno vješta leta šljuke bene nisu nimalo lak plijen za sve vrste grabežljivaca

Europska unija
"Zajedno do fondova EU"

Hvala na pažnji

Program socijalnog uključivanja 2

2. Modul

AGRRA, Senad Salihović, mag.ing.agr.

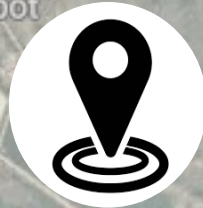
senad.salihovic@agrra.hr

Osnovne informacije

Razdoblje provedbe

- 03. travnja 2020. godine - 03. travnja 2022. godine

Područje provedbe

- Grad Benkovac

Ukupna vrijednost

- 1.155.802,00 HRK (100% bespovratna sredstva)